

FINANSAL YÖNETİM

FIN401U

KISA ÖZET

1.ÜNİTE Finansal Yönetime Giriş

FINANSAL YÖNETİMİN ÖNEMİ

Günümüzde işletmeler bir taraftan kaynak sağlarken diğer taraftan yatırım yapmakta ve varlıklarını etkin bir şekilde yönetmeye çalışmaktadır. Küreselleşen ve giderek daha fazla rekabet koşulları altında çalışan bu piyasalarda, uygun zamanda ve uygun yatırım aracına karar verme işletmelerin ayakta kalmaları ve daha fazla getiri elde etmeleri açısından çok önemlidir. Bu tür kararları işletmelerin üst yönetimi ile birlikte, finansman yöneticileri vermektedir. Bu yöneticilerin örgüt içindeki rolü, önemi ve diğer işletme fonksiyonları ile ilişkisi oldukça önemlidir. Özellikle 1990'lı yıllardaki ekonomik çalkantılar, ardından gelen 2001 yılı finans krizinde başta bankalar olmak üzere birçok işletmenin iflas etmesi ve daha sonra büyüme yıllarında gerek hizmet gerekse mal üreten birçok işletmenin büyüyerek kârlarını artırması ve benzer şekilde 2008 krizi ile ABD ve Avrupa şirketlerinin zor duruma düşmesi gibi olaylar gözleri **finansal yönetim** ve finans yöneticileri üzerine çekmiştir.

Finansal Yönetimin Tanımı

Finansal Yönetim, işletme yönetiminin temel fonksiyonu olup varlıkların temin edilmesi, finansmanı ve yönetimi ile ilgilidir. Bu fonksiyonlar bir işletme kurarak iş hayatına atılan kişilerin verecekleri kararlar ile ilgilidir. Kuracakları işletmenin yapacağı yatırımlar, bu yatırımların finanse edilecekleri kaynakların temin edilerek etkin bir şekilde yönetilmesi kararları, finansal yönetimin temel alanı içindedir. Finansal yönetimin 3 temel görevi vardır, bunlar; • Yatırım kararı,

- Finanslama kararı,
- Mevcut varlıkların yönetimi kararıdır.

Görüleceği gibi, finansal yönetim işletmelerin finansal tablolarını ilgilendiren üç temel kararı vermektedir. Bu kararlardan birincisi işletmenin varlıklarını büyütmesi, diğer bir ifade ile yatırım kararı, ikincisi bu varlıklarının nasıl, hangi kaynaklardan ve hangi maliyetle finanse edildiği yani finanslama kararı, üçüncüsü ise mevcut varlıkları işletme amacına uygun bir şekilde, etkin ve kârlı bir biçimde yönetilmesi kararıdır.

Finansal Yönetimin Kapsamı

Finansal yönetim yalnız işletme ve ekonomi öğrencilerinin değil, disiplinler arası çalışma yapan çok sayıda mühendislik öğrencisinin de ilgi alanı içindedir. Çağımızın gelişen bilgisayar teknikleri, mühendislik uygulamalarının da finans alanında yaygın bir şekilde kullanılabilmesini bize göstermiştir. Finansal yönetim, oldukça geniş bir alana odaklanan bir finans fonksiyonu olup yalnız şirketlere değil, finansal kurum, bankalar ve yatırım yönetimini kapsamakta ve ulusal ve uluslararası baz da kullanılmaktadır. Bu özelliği oldukça yaygın bir iş alanı yaratmakta ve kurumların yanında kişilerin de yatırım kararlarında rol oynamaktadır. Genel olarak finansal yönetim aşağıdaki dört alanı kapsamaktadır:

- Kurumsal finansman,
- Finansal Kurumlar,
- Yatırım Analizi,
- Uluslararası Finansman.

Yatırım Kararları

Yatırım kararı işletmelerin daha fazla getiri elde etmek için işletme varlıklarını artırma yolundaki eylemleridir. İşletme yöneticilerinin yatırım kararı verirken, temel amaçları beklenen getiriye artırırken, riski de azaltmak olduğunu unutmamamız gerekmektedir.

Finanslama Kararları

Finansal yönetimin en önemli konularından biri de işletmenin varlıklarını hangi kaynaklar ile finanse edeceğidir. Finans yöneticisi bu aşamada bilançonun sağ tarafındaki kaynaklarla ilgilenecektir. Bu bölümde, yer alan yabancı kaynak ile öz kaynağın hangi kaynaklardan elde edilebileceği, maliyeti, riski ve bilanço içindeki oranları üzerinde duracaktır.

İşletmenin Amacı

İşletmeler, ortakları ve yöneticilerinin dışında tedarikçileri, müşterileri ve sermaye sahipleri ile devletler gibi çeşitli çıkar gruplarının kompozisyonundan oluşmaktadır. Diğer işletme ve ekonomi derslerinde gördüğümüz gibi, bir işletmenin çeşitli amaçları vardır.

Bunlardan başlıcaları:

- Kâr maksimizasyonu,
- Büyümek,
- Süreklilik,
- İşletme değerinin artırılmasıdır.

İşletmenin Temel Amacı Nedir?

İşletmenin amacı ortakların servetini maksimum yapmaktır. Hisse senedinin değeri yükselince işletmenin de değeri artacaktır. Bu amaçlardan acaba hangisi bir işletmenin temel amacıdır? Diğer bir ifade ile hangi amaç, diğer amaçları da içinde barındırmaktadır? Tipik bir işletme veya ekonomi kitabı bir işletmenin amacının kâr olduğunu söylemektedir. Ancak genellikle bu kitaplarda kâr kavramının nasıl tanımlandığı açık değildir.

Sosyal Sorumluluk

Sosyal sorumluluk işletmenin diğer bir amacı olup olmadığı üzerinde tartışılan konulardan biridir. Bize göre işçilere sağlıklı iş koşulları temin etmek, çevreye zarar vermemek ve tüketicilerine sağlıklı ürün satmak işletmelerin ahlaki sorumluluğudur. Bu koşulları sağlamanın işletmeye bir maliyeti olacaktır.

Yönetici Hissedar İlişkileri

Modern işletmelerde yönetim fonksiyonu ile hissedar fonksiyonu birbirlerinden tamamen ayrılmıştır. Yöneticiler profesyonel bir şekilde işletmeyi yönetirken hissedarlar bir taraftan hisse senedi fiyatlarının artması durumunda sermaye kazancı sağlarken, diğer taraftan kârdan pay alabilmektedirler.

Vekâlet Teorisi

Vekâlet Teorisi Jansen and Meckling tarafında 1976 yılında ortaya konulmuş olup hissedarlar ile yöneticiler arasındaki ilişkileri açıklamaktadır. Teoriye göre yöneticiler işletmenin birer vekili olarak kabul edilmektedir. Vekil bir başkası adına onun verdiği yetki ile çalışan kimsedir. Vekâlet teorisi, yöneticilerin bir vekil gibi hissedarların adına hareket ederken, hissedarlar ile çıkarlarının zaman zaman çakıştığını öne sürmektedir.

Kurumsal Yönetişim

Günümüzde hissedar yönetici ilişkilerinin daha sağlıklı işleyebilmesi ve işletmenin verdiği kararlardan ortakların, hükümetlerin ve finansal piyasaların kolayca haberdar olabilmesi ve işletmelerin kararlarında etik standartlarına uygun kararlar verebilmesi için son yıllarda kurumsal yönetim olarak adlandırılan kurallar işletmelerde uygulanmaya başlamıştır. Bir süredir gelişmiş ülkelerde daha fazla uygulanan bu ilkeler, uzun bir süre ülkemizde gönüllülük esasına bağlı olarak uygulandıktan sonra, 2011 tarihinden sonra zorunlu olarak İMKB 30 endeksinde yer alan işletmelere uygulanmaya başlanmıştır.

YASAL VE FİNANSAL ÇEVRE

Finansal yöneticilerin rolünü anlayabilmek için onun yaşadığı çevreyi açıklamak gerekmektedir. İşletmenin yasal yapısı iş dünyası açısından çok önemlidir. Yasal yapının işletme yönetimine sağlayacağı avantajların yanı sıra dezavantajları da vardır.

Şahıs İşletmesi

Eğer bir kimse bir işletmenin sahibiyse ve işletmeyi kendi adına yönetiyorsa o yapıya **şahıs işletmesi** denilmektedir. Kişiler bir ruhsat alarak işletmeyi çalıştırma imkanına sahiptir. Bunun için vergi dairesine başvurmak ve sosyal güvenlik kurumuna kaydolması yeterlidir.

Bu tip örgüt yapılarının yararları şunlardır:

- İşletmeyi kurmak basit ve masrafsızdır.
- İşletme kurumlar vergisi ödemez, yalnızca işletme sahibi gelir vergisine tabidir.

Adi Ortaklık

Borçlar Kanunu'na göre düzenlenen adi ortaklık, şahıs işletmelerinin özelliklerini taşımaktadır. Bu tip işletmelerde, işletmeye ortak olan iki ya da daha fazla kişinin işletmenin borçlarına karşılık, sınırsız bir sorumlulukları vardır.

Kollektif Ortaklık

Bu tür ticari yapıların Türk Ticaret Kanunu (TTK)'na göre şekil şartlarının gerçekleştirilmesi gereklidir. Ticari hayatta oldukça yaygın olup özellikle küçük ve orta büyüklükte ticaret işletmeleri ile orta çapta işletmeler için uygundur. Bu tür şirketlerde adi ortaklıkta olduğu gibi, asgari bir sermaye koyma zorunluluğu da yoktur. İki ve daha çok kişi tarafından, bir ticari işletmeyi müşterek ticaret unvanı altında işletmek amacı ile bir anlaşma ile kurulan kollektif ortaklıkta şirket alacaklarına karşı ortakların tümünün sorumluluğu sınırsız ve zincirlemedir.

Komandit Ortaklık

Bu tür ticari yapı Türk Ticaret Kanunu'nda şöyle tanımlanmaktadır. "Ticari bir işletmeyi bir ticaret unvanı altında işletmek amacıyla kurulan ve şirket alacaklılarına karşı ortaklardan bir ya da birkaçının mesuliyeti tahdit edilmemiş ve diğer ortak veya ortakların mesuliyeti muayyen bir sermaye ile tahdit edilmiş olan şirkettir". Komandit şirketlerin en farklı niteliği, ortakların bir kısmının sorumluluğunun sınırlı, bir kısmının sorumluluğunun da sınırsız olmasıdır.

Limited Ortaklık

"İki veya daha fazla hakiki ve hükmi şahıs tarafından bir ticaret unvanı altında kurulup ortaklarının mesuliyeti koymayı taahhüt ettikleri sermaye ile mahdut ve esas sermayesi muayyen olan" ortaklık olarak TTK'de tanımlanan **limited ortaklık** en az iki en çok 50 ortak arasında

kurulabilmektedir. Tahvil ihraç edemeyen limited ortaklıkta, ortaklar sadece koydukları payla sorumlu olduklarından bir sermaye şirkettir.

Anonim Ortaklık

Bir unvana sahip, esas sermayesi muayyen ve paylara bölünmüş olan ve borçlarından dolayı yalnız malları ile mesul olan ortaklık olarak tanımlanan **anonim şirket**, bugünün ticari dünyasında en önemli işletme yapısıdır.

Bu tür yapıların faydaları şunlardır:

- Tüzel bir kişiliği olduğu için sınırsız ömrü vardır.
- Şirket ortaklığı kolayca hisse senetleri vasıtası ile el değiştirebilmektedir.

Finansal Çevre

İşletmenin içinde bulunduğu finansal sistemin rolü tasarrufları toplamak ve onları verimli bir şekilde bu fonlardan yatırım ya da tüketim amaçları ile yararlanan nihai kullanıcılara tahsis etmektir. Daha fazla fon akımı ve bu fonların verimli bir şekilde tahsis edilmesi, kişisel tercihleri karşılayacağı gibi ekonominin zenginleşmesine de katkıda bulunacaktır. Tüm ekonomik gruplar şu şekilde sınıflandırılabilir: Hane halkı, işletmeler ve devlet. Bu üç grup belirli bütçe sınırlamaları altında bir taraftan fon yaratırken bir taraftan da fon kullanmaktadır.

Herhangi bir zaman aralığında bu üç grup şu üç durumda olabilir:

- Denk bütçe durumu gelir = giderler
- Artık durum gelir > giderler
- Açık durum gelir < giderler

Finanslama Türleri

Finansal sistemde para transferinin iki temel yolu vardır:

- Doğrudan finanslama,
- Dolaylı finanslama.

Broker: Fon arz ve talebinde bulunanları bir komisyon karşılığında bir araya getiren, kendi nam ve hesaplarına işlem yapmayan kurumlardır. Bugün ülkemizde hisse senetleri piyasasında aracılık yetkisi olan yaklaşık 145 menkul kıymetler aracı kurumu vardır. Bu kurumlar %1'den daha küçük bir komisyonla hisse senedi alım satımına aracılık eder.

Dealer: Kendi nam ve hesaplarına da işlem yapabilen aracı kurumlardır. Bunlar fiyatlar ucuz olduğunda alım, yüksek olduğunda da satım yaparak piyasanın daha etkin çalışmasını sağlamaktadırlar.

Yatırım Bankası/Bankeri: Yeni menkul kıymet ihraç eden kuruluşların menkul kıymetlerini halka arz edebilmeleri için danışmanlık ve aracılık yapan kuruluşlardır. Yatırım bankaları veya bankerleri bir şirket halka açıldığında şirketin halka arz edeceği menkul kıymetin piyasada satılabileceği fiyatı belirler ve menkul kıymetlerin satılabilmesi için gayret sarf eder.

Finansal kiralama (Leasing), bir yatırım malının mülkiyeti finansal kiralama şirketinde kalarak belirlenen kiralara karşılığında kullanım hakkının kiracıya verilmesi ve sözleşmede belirtilen sözleşme süresi sonunda mülkiyetinin kiracıya geçmesini sağlayan bir finansman yöntemidir.

Faktoring şirketleri ise vadeli mal satan işletmelerin alacaklarını satın alan ve onlara tahsilat ve finansmanda yardımcı olan kuruluşlardır. Bu kapsamda faktöring şirketleri, işletmelerin mal ve hizmet satışlarından doğmuş veya doğacak çek ve senet gibi vadeli, alacaklarını devralarak finansman, garanti ve tahsilat hizmetlerini sunmaktadır.

Finansal Piyasalar

Finansal piyasalar çeşitli kriterlere göre sınıflandırılabilir. Finansal literatürde en çok yapılan sınıflandırmalar şu şekildedir:

• **Para Piyasası - Sermaye Piyasası:** Para piyasaları kısa vadeli fon arz ve talebinin karşılaştığı piyasalardır. Sermaye piyasaları ise uzun vadeli fon arz ve talebinin karşılaştığı piyasalardır

• **Birincil Piyasa - İkincil Piyasa:** Birincil piyasa bir şirketin ilk defa ihraç ettiği menkul kıymetlere ilişkin piyasadır. Şirketlerin yaptığı hisse senetlerinin ilk halka arzları bu gruba girmektedir. İkincil piyasa ise daha önce ihraç edilmiş olan menkul kıymetlerin alınıp satıldığı ikinci el piyasasıdır. İMKB bir ikincil piyasadır.

• **Örgütlü Piyasa - Tezgâh Üstü Piyasa:** Belirli bir fiziksel mekana kurulmuş, belirli işlem kuralları ve üyeleri olan ve yalnız kendisine kote edilmiş menkul kıymetlerin alım ve satımının yapıldığı piyasalara örgütlü piyasa denilmektedir.

• **Spot Piyasa - Vadeli Piyasa:** Ödemenin ve teslimatın derhal yapıldığı piyasalar spot piyasa olarak adlandırılırken, önceden belirlenmiş bir fiyattan ve belirli bir vadede teslimat ve ödemenin yapıldığı piyasalar vadeli olarak bilinmektedir.

Yatırım Araçları

Finansal piyasalarda kullanılan başlıca finansal yatırım araçları şu şekilde sınıflandırılmaktadır: Para Piyasası Araçları

• Hazine Bonosu, • Repo, • Varlığa Dayalı Menkul Kıymet (VDMK) • Mevduat Sertifikası, • finansman Bonosu • Euro dolar

Sermaye Piyasası Araçları

• Devlet Tahvili • Şirket Tahvilleri • Hisse Senedi.

Hazine bonusu para piyasasının önde gelen araçlarından biri olup kısa vadeli devlet borçlanma senedir. Hazine bonoları devletin borçlanma ihtiyacını karşılamanın yanı sıra piyasaların düzenlenmesinde ve istikrara kavuşturulmasında büyük öneme sahiptir.

Bu Özetin tamamını, Çıkmış Sorularını, Deneme Sorularını adresinize gönderiyoruz!...

Tıklayınız

<https://www.kolaysinavlar.com/finansal-yonetim-fin401u?search=F%C4%B0N401U>